

Druhý list Petřův

První část

2P 1,1–11

1. Úvod dopisu (verše 1-2)

Odesilatelem listu je apoštol Petr. Představuje se zde svým původním jménem Šimon (Slyšící) a také jménem Petr, které mu dal Pán Ježíš (viz Mt 16,18; řecky PETROS/aramejsky Kéfa = skála). Právě tak jako jeho adresáti, byl i on služebníkem Ježíše Krista. Odlišoval se však od nich tím, že byl apoštolem Ježíše Krista (řecky APOSTOLOS = vyslaný, posel). Byl Kristovým vyslancem a zmocněncem. Jeho činy i slova jsou tak vlastně činy a slovy Kristovými. Proto i list, který napsal, má autoritu samotného Pána Ježíše Krista. Kristus mluví skrze list svého vyslance, zmocněného mluvit a jednat v Jeho jménu.

Adresáty apoštolova listu jsou ti, kdo „dosáhli stejně vzácné víry“ (v. 1). Poselství listu se tak týká všech, kdo skutečně uvěřili v Krista. Je však možné, že původními příjemci listu byli stejní lidé jako v 1P. Podle 2P 3,1 je totiž tento list už druhým dopisem, který apoštol píše. Slovo „dosáhli“ (v ČEP i BKR) je překladem tvaru řeckého slovesa LANCHANEIN, které znamená „obdržet losem“. Hned v úvodu listu tak snad apoštol naznačuje, že víra je něco, co křesťané přijali jako nezasloužený dar. Tato víra je stejně vzácná jako víra apoštolů (očitých svědků Kristova života, smrti a vzkříšení). Tento dar víry je výrazem spravedlnosti Ježíše Krista, o kterém se tu mluví jako o našem Bohu a Spasiteli. Apoštol tímto způsobem vyjadřuje, že Pán Ježíš je Bůh, nejen člověk.

Svým adresátům apoštol přeje, aby se jim rozhojnila milost a pokoj. Milostí je zde míněna nezasloužená Boží přízeň. Ve slovu „pokoj“ se jistě ozývá také význam hebrejského ŠALOM, kterým se míní plnost života či plnost všeho potřebného k životu. Apoštol svým adresátům přeje, aby tyto skutečnosti mohli zakoušet ve stále hojnější míře. Ukazuje, že k tomuto rozhojnění dochází poznáním Boha a Ježíše, našeho Pána. Jistě tu jde o osobní poznání a poznávání Boha. Boha nelze skutečně poznat, aniž bychom poznali Ježíše Krista. Poznání Ježíše Krista je zároveň poznáním Boha. Příjemci listu už Ježíše jednou poznali; mají ho však poznávat dále. A když ho budou dále poznávat, bude se jim rozhojňovat milost a pokoj.

2. Boží zaopatření křesťanů (verše 3-4)

Rozhojňování v milosti a pokoji je možné na základě toho, co nám Bůh v Kristu daroval. Boží moc nám dala všechno, co potřebujeme „ke zbožnému životu“ (verš 3; v řečtině doslova: „k životu a zbožnosti“). Zbožností je míněna úcta k Bohu, která se projevuje důvěrou a poslušností vůči němu. Ve Starém zákoně je tato vlastnost označována jako „bázeň před Hospodinem“ (Př 1,7 ČEP) či „bázeň Hospodinova“ (Př 1,7 BKR; H. JIR^eAT JHWH). Bůh nám tedy ve své moci daroval všechno, co potřebujeme k tomu, abychom mohli žít jako lidé, kteří se bojí Boha.

Toto všechno nám bylo darováno tím, že jsme poznali Pána Ježíše Krista. On nás povolal „vlastní slávou a mocnými činy“ (verš 3; podle řeckého textu doslova: „vlastní slávou a ctností“). On sám nás oslovil slovem evangelia, které mluví o jeho velikosti - slávě a o výtečných činech, které vykonal pro naši záchranu. A nejenže jsme o tom slyšeli, ale díky

působení Ducha svatého jsme sami uviděli Kristovu velikost a zakusili na sobě jeho zachraňující činnost. Kristus si nepotřebuje vypůjčovat slávu od někoho jiného. Tak to často dělají tvůrci reklam, když najímají známé osobnosti, které pak doporučují nějaké výrobky. Ježíš však dokáže zaujmout vahou své vlastní osobnosti.

„*Tím* (v řečtině doslova „skrže které“) *nám daroval vzácná a převeliká zaslíbení ...*“ (verš 4 ČEP) Tedy skrže svou vlastní slávu a mocné činy, čili skrže to kým je a co pro nás učinil, nám daroval ta zaslíbení. Můžeme to chápat tak, že nám daroval to, co Bůh zaslíbil skrže starozákonní proroky. Tyto sliby se při nás plní skrže Kristovo dílo v našich životech. Zejména sliby o tom, že Bůh napíše své zákony na naše srdce, že nám dá nové srdce a nového ducha (Jr 31,33-34; Ez 36,25-27). Díky seznámení s Kristem jsme se stali účastnými božské přirozenosti. To neznamená, že jsme se stali rovnými Bohu. Avšak skrže Krista jsme se stali Božími dětmi (J 1,12), přebývá v nás nyní Duch svatý (1K 6,19). Byli jsme znovu stvořeni k Božímu obrazu (viz Ef 4,24). Od Boha máme to nové srdce, které má nové (Boží) sklony (Ez 36,25-27). Unikli jsme tak zkáze, do níž svět žene jeho zvrácená touha (Ř. EPITHYMIA = žádost, touha, vášeň - verš 4).

3. Křesťané mají ke své víře doplnit další dobré vlastnosti (verše 5-11)

S ohledem na to, co nám Bůh v Kristu daroval, máme vynaložit veškerou snahu, abychom ke své víře připojili další vlastnosti. Jejich pořadí zde možná naznačuje, že jde o postup od jednoduššího ke složitějšímu. Dříve uvedená vlastnost by mohla být chápána jako nezbytný předpoklad k rozvinutí vlastnosti, která v textu následuje. Slovo „připojili“ ve verši 5 je v řeckém textu v rozkazovacím způsobu, což zohledňuje Bible kralická, která má „prokazujte“. Jde o překlad slovesa EPICHORÉGEIN = poskytovat, opatřovat, podporovat, zřídít. Významné je, že toto sloveso se pak objevuje i ve verši 11, kde je v ČEP přeloženo slovem „otevře“ („*Tak se vám široce otevře* /Ř. EPICHORÉGÉTHÉSETAI = bude poskytnut/ *přístup do věčného království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.*“).

K víře, která nám byla darována, máme tedy připojit **ctnost** - morální výtečnost. Z víry vycházejí dobré skutky, v nichž mají věřící vynikat (Tt 3,8). Ke ctnosti má být přidáno **poznání**. Jistě jde o poznání pravdy, o porozumění Boží vůli, o rozpoznání toho, na čem opravdu záleží. K poznání máme připojit **zdrženlivost** (Ř. ENKRATEIA = zdrženlivost, sebeovládání). Zdrženlivost, či sebeovládání, není nic samoučelného, ale slouží nějakému cíli. Potřebujeme vědět proč a v čem se máme ovládat. To je jistě důvod, proč této vlastnosti předchází právě poznání. K sebeovládání máme přidat **trpělivost** (Ř. HYPOMONÉ = setrvání, trpělivost, vytrvalost, stálost). Patrně tu jde o vytrvalost ve víře a v konání dobrého, když jsme pod tlakem těžkých podmínek. Je zřejmé, že k trpělivosti, či vytrvalosti potřebujeme sebeovládání. K vytrvalosti má být připojena **zbožnost**, tedy úcta a oddanost vůči Bohu (bázeň před Hospodínem). Naše oddanost vůči Bohu se projevuje **bratrskou náklonností** k našim duchovním sourozencům v Kristu (Ř. FILADELFIA = bratrská /sourozenecká/ láska). K ní máme připojit **lásku** ke všem lidem. Jejím vrcholem je láska k nepřítelům, k níž Ježíš nabádá své učedníky (Mt 5,44).

Když tyto vlastnosti budeme mít a když budou v našem životě růst, nebudeme v poznávání Pána Ježíše pozadu. Pán Ježíš řekl: „*Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje. A toho, kdo mě miluje, bude milovat můj Otec; i já ho budu milovat a dám se mu poznat.*“ (J 14, 21 ČEP; BKR: „... a zjevím jemu samého sebe.“) Jde tu o to, abychom Pána Ježíše více znali osobně, nejen o něm věděli. Pokud někdo výše uvedené vlastnosti nemá, pak to s ním po duchovní stránce není v pořádku. Apoštol zde mluví o tom, že takový člověk je slepý a krátkozraký. Je duchovně nevnímavý, což se projevuje tím, že na něco důležitého zapomněl. Zapomněl na očištění od svých starých hříchů. Míněny jsou patrně hříchy, v nichž

žil před obrácením ke Kristu. Zapomněl na to, co pro něj Kristus vykonal, tedy že jej očistil od hříchů. Neuvědomuje si, že v nich už nemá a nemusí žít.

Takovými lidmi však být nemáme. Raději se máme snažit upevňovat své povolání a vyvolení. Ke spáse vyvoluje i povolává Pán Bůh. Máme se však snažit nést ovoce, kterým je naše vyvolení a povolání dosvědčováno. Když to budeme činit, nikdy nepadneme, což je zřejmě míněno ve smyslu odpadnutí od víry (srov. 1Tm 1,19; Žd 6,4-6). Ono upevňování povolání a vyvolení se děje právě tím, že se snažíme ke své víře přidávat výše uvedené vlastnosti. Apoštol nám zde sděluje, co bude ovocem této naší snahy: „*Tak se vám široce otevře* / Ř. EPICHORÉGÉTHÉSETAI = bude poskytnut / *přístup do věčného království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.*“ (2P 1,11 ČEP) Už jsme si říkali, že slovo „otevře“ v ČEP je zde překladem stejného slovesa jako ve verši 5, kde je ČEP překládá slovem „připojili“. Bible kralická zde ve verši 11 překládá doslovněji: „způsobeno vám bude vjítí“. Tomuto způsobu vyjádření se v teologii říká *passivum divinum* (trpný rod božský). Nepřímo se tím vyjadřuje, že něco vykonal Bůh, i když ho text výslovně neuvádí jako původce děje. Je to tedy Bůh, kdo nám poskytuje ten bohatý vstup do Kristova království. Nepochybně se tím myslí hojné a bohaté prožívání všech požehnání, která nám patří v Kristu. „*Ježíš mu odpověděl: 'Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek.'*“ (J 14,23 ČEP)